

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: Hospital Healthcare/-

วันที่: จันทร์ 2 กันยายน 2556

ปีที่: 7

ฉบับที่: 72

หน้า: 22(ขวา)

Col.Inch: 46.97

Ad Value: 72,803.50

PRValue (x3): 218,410.50

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: เรียนรู้แพทย์แผนจีน กับ ม.หัวเจียว: 'ซานซี' อีกหนึ่งสมุนไพรจีนขึ้นเทพ

เรียนรู้แพทย์แผนจีน กับ ม.หัวเจียว

แพทย์จีนสร้าง นิโรธสมบัติ
คณะกรรมการแพทย์แผนจีน
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

‘ซานซี’

อีกหนึ่งสมุนไพรจีนขึ้นเทพ

หากพูดถึงสมุนไพรจีน ทุกท่านย่อมรู้จักโสม เพราะเป็นสุดยอดของยาบำรุง แต่ท่านทราบไหมว่า โสมมีน้องสายเลือดเดียวกันที่ชาวจีนยกย่องให้เป็นสมุนไพรขึ้นเทพ มีชื่อเรียกว่า ซานซี ซึ่งวันนี้เราจะมาแนะนำให้ท่านได้รู้จักกันค่ะ

ซานซี(Panax pseudo-ginseng var. Notoginseng) เป็นสมุนไพรจีนที่อยู่ในตระกูลเดียวกับโสม แต่เป็นคนละชนิด แหล่งสมุนไพรซานซีอยู่ที่มณฑลยูนนานและกวางสี ทางตอนใต้ของประเทศจีน ซานซีเป็นหนึ่งในตัวยาของตำรับยาจีนที่มีชื่อเสียงมากมาย เช่น ยาเพี้ยนจ่ายหวาง (แต่จีวเรียก เพ็งเกียอั้ง) ยาหวินหนานไปเย่า (แต่จีวเรียก หุ่น้ำแปะเอียะ) เป็นต้น

ซานซีเป็นสมุนไพรที่มีรสชาติคล้ายโสมมากๆ มีรสหวาน และขมเล็กน้อย ฤทธิ์อุ่น ตัวยาออกฤทธิ์ที่เส้นลมปราณตับและกระเพาะอาหารเป็นหลัก สรรพคุณของซานซีสามารถคลายเลือดคั่ง กระตุ้นการไหลเวียนของเลือด ห้ามเลือด และแก้ปวด จึงมักนำมาใช้รักษาอาการเลือดออกทั้งภายในและภายนอก เช่น ไอบหรืออาเจียนเป็นเลือด ถ่ายอุจจาระเป็นเลือด ประจำเดือนมาผิดปกติ เลือดออกในกระเพาะอาหาร เป็นแผลเลือดออก ฯลฯ โดยใช้ซานซีรสดีเอวรับประทานหรือใช้ภายนอกก็เห็นผลชัดเจน

ซานซียังเป็นยาสมุนไพรจีนหลักที่ใช้รักษาอาการฟกช้ำที่เกิดจากการชกต่อย สามารถลดอาการบวมและแก้ปวดได้ดี โดยสามารถรับประทานในรูปแบบชนิดผงก็ได้ และหากมีผิวหนังถลอกร่วมด้วย ก็ให้ใช้ซานซีโรยและทาภายนอก นอกจากนี้ซานซียังช่วยบำรุงร่างกาย โดยนำซานซีมาต้มน้ำกับเนื้อสัตว์รับประทานเป็นอาหาร เหมือนอย่างเมนูไก่ตุ๋นซานซี อาหารพื้นบ้านที่นิยมรับประทานของชาวยูนนาน

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: Hospital Healthcare/-

วันที่: จันทร์ 2 กันยายน 2556

ปีที่: 7

ฉบับที่: 72

หน้า: 22(ขวา)

Col.Inch: 46.97

Ad Value: 72,803.50

PRValue (x3): 218,410.50

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: เรียนรู้แพทย์แผนจีน กับ ม.หัวเฉียว: 'ซานซี' อีกหนึ่งสมุนไพรจีนชั้นเทพ

สำหรับการค้นคว้าวิจัยทางเภสัชวิทยาพบว่า ซานซีมีสารซาโปนิน (saponins) มากถึง 12% และมีสารซาโปนินที่มีโมเลกุลใหญ่ เช่น Rb1 Rg1 Rd Re Rc R1 ซานซีสามารถยับยั้งเวลาเมื่อเลือดออกและทำให้เลือดแข็งตัวเร็วขึ้น ทำให้ห้ามเลือดได้ดี สามารถต้านการรวมตัวของเกล็ดเลือดและละลายลิ่มเลือด กระตุ้นการสร้างเลือด ลดความดันโลหิต ลดไขมันในเลือด ปรับระดับน้ำตาลในเลือด ลดอัตราการเต้นของหัวใจให้ช้าลง ปกป้องไม่ให้หัวใจเต้นผิดปกติ ลดปริมาณออกซิเจนที่กล้ามเนื้อหัวใจต้องการ ขยายหลอดเลือดสมอง ระวังอาการปวด ต้านการอักเสบ ดูแลการทำงานของตับ เพิ่มภูมิคุ้มกัน ชะลอวัย ป้องกันการเกิดเนื้องอก ฯลฯ

ซานซีเป็นสมุนไพรจีนที่มีประโยชน์มากมาย ในสมัยโบราณยกย่องให้เป็น “หญ้าเทวดาเมืองใต้” ในคัมภีร์ยาเป็นเจ้าชินเปียน ยกย่องซานซีเป็น **“เทพแห่งสมุนไพรห้ามเลือด”** ท่านปรมาจารย์แพทย์จีนหลี่สือเจินก็เห็นว่า ซานซีสามารถรักษาโรคเลือดได้ทุกประเภท และสำหรับท่านปรมาจารย์แพทย์จีนจ้าวเสวียหมิ่น ก็ได้กล่าวไว้ว่า **“สมุนไพรชั้นหนึ่ง ซานซีบำรุงเลือดที่หนึ่ง รสและสรรพคุณคล้ายกัน จึงให้เรียกเป็นสมุนไพรซานซี”**